

ind i de egentlig militære Detailler; vi have ikke ment, at burde granske over, hvorvidt der paa det og det Sted skulde anbringes een eller flere Rationer eller af hvilken Art den og den Bold skulde være; men vi have ment, at disse Detailsspørgsmaal burde overlades til Krigsbestyrelsen. Vi have kun maattet opfatte det som vor Pligt i Dovedtræffene at vælge mellem de Forslag, som ere blevene os enten forelagte eller meddelte. Vi have ikke fra Regjeringens Side faaet nogen samlet Plan for, hvorledes man tænkte sig, at Forsvaret skulde anlægges, eller hvilke Befæstningsanlæg man i det Hele taget har tilsigtet; en saadan Plan er end ikke bleven udarbejdet paa Opfordring, og det en eenstemmig Opfordring, fra Udvalgets Side. I den Henseende have vi altsaa staaet uden Veiledning fra Ministeriet, og dettes Betragtning i den Retning fremgaar af den Skrivelse, som findes aftrykt i Betænkningen. Udvalget har imidlertid anset det for at være en uafviselig Pligt, at vi, naar vi gif til en Overveielse som denne, ialtsald fik Noget frem, som kunde være en omfattende Plan for Forsvarsvæsenets Udvikling i den Nærskede, vi her have tænkt os. I den Henseende have vi ikke manglet Materiale, og naar de Forslag, som ere blevene fremlagte, fra flere Sider ere blevene haardt medtagne, fordi man har betegnet dem som en Plan fra Magtlyndige, maa jeg benegte dette; vi have ikke fra vor Side i Udvalget opstillet Nogetsomhelst af vort eget Initiativ, i alt Fald ikke Noget, som har Betydning, men vi have udelukkende henholdt os til, hvad der har foreligget for os. Ganste vist kunde vi ikke udelukkende henholde os til det, som er os forelagt af Regjeringen, men vi have ogsaa bygget paa de Meddelelser, vi have faaet fra Sagkyndige, og som i Løbet af senere Aar i rigt Maal ere indhenteede gennem Kommissioner af forskellig Art, navnlig da igjennem den bekjendte store Forsvarskommission, som var nedsat i 1872, i hvis Værk vi bedst mulig have søgt at sætte os ind. Udskillige af de Meddelelser, som paa denne Maade have foreligget Udvalget, ere imidlertid af en saa fortrolig Karakter, at jeg ikke anser mig for berettiget til at komme ind paa dem i stor Detail, men paa den anden Side maa jeg anse Udvalget for berettiget til i det Væsentlige at benytte dem som en Dokumentation for de Forslag, vi have tilladt os at fremsætte. Naar vi altsaa først og fremmest have søgt efter, hvad man kalder en samlet Plan, have vi i de Materialier, som have foreligget Udvalget, fundet tre saadanne. De ere alle tre fremkomne fra kompetente militære Autoriteter, og hver af dem har sit aldeles Karakteristiske, som ikke kan udlettes derved, at enkelte Dele af disse Planer ere blevene blandede ind i hinanden og tilbøls sammensluttede. Jeg skal nu nævne disse tre Planer. Den første er da den, som synes at tilhøre en noget ældre Tid, hvorfor jeg er bleven saameget mere forbauset over at se

den fremkomme nu idag i den ellefte Time gennem et Endringsforslag her i Salen. Den gaar ud paa at anlægge en større Befæstning omkring Lillebelt og derom at koncentrere Landets egentlige Forsvar. Saaledes som denne Plan har foreligget Udvalget, var Lanten deri den, at der skulde begyndes med nogle mindre Anlæg, som senere kunde udvikles til et større Anlæg, og denne Befæstning fik sin særlige Behøvsning ved Gaadet om Gjenforening med Landet sydpaa, saaledes at den mere kunde faae Karakteren af en Centralbefæstning. Derfor dette Forslag maatte man altsaa i det Væsentlige opgive Forsvaret af Sjælland, og det synes, som om dette Forslag mere end tilbørligt er baseret paa den Forudsætning, at Danmark ogsaa fremtidig skulde være Herre paa Søen saaledes, at et direkte Angreb ad Søveien ikke skulde kunne besværges. Denne Plan har ganste vist meget Ligtalende ved sig, og da navnlig det, at den udstrækker Landets Forsvar til et langt videre Omraade end de andre Planer, der have ligget ved Siden af den, men ikke desto mindre har Flertallet i Udvalget ikke troet, at vi længere ere istand til at kunne fastholde en Tanke som den at indbringe om ikke hele Landet, saa dog det meste deraf under det virkelige Forsvar. — Den anden Plan vil være det høie Thing bekjendt af den forhenværende Krigsministers Forslag i 1872—73. Den gif i det Væsentlige ud paa at gjøre Kjøbenhavns Befæstning til det egentlige Lyngdepunkt i Forsvaret ved saavel fra Land- som fra Sønsiden at anlægge en større Befæstning om Kjøbenhavn. Jeg skal ikke vidtløftig komme ind paa en Fremstilling heraf, som naturligvis ogsaa vilde ligge udenfor baade mit Omraade og mine Evner, men jeg skal kun sige saameget, at det her gjælder om en Befæstningslinie i Fronten af c. 3 Mil paa Landsiden, hvilken tænkes dækket af en Række Forter med en Omceinte bagved. Hvad der er af langt større Betydning og har maattet være det under Udvalgets Overveielser af dette Spørgsmaal, er, hvorledes man tænker sig en Fæstning af saadanne Dimensioner forsvaret. Fra de Sagkyndiges Side foreligger der Udtalelser om, at Kjøbenhavns Befæstning vil udkræve en Minimumsbefæstning af 34,000 Mand, men at denne Befæstning ikke vil være istand til i længere Tid at udholde den anstrængende Tjeneste, den vilde faae ved at være saa lille, hvortimod en Befæstning, som i længere Tid skulde være istand til at forsvare Fæstningen, maatte beløbe sig til henved 44,000 Mand. Jeg antager, at allerede disse Tal for de fleste Medlemmer her i Salen vilde være tilstrækkelig talende, saaledes som de have været det for Flertallet i Udvalget. Jeg kan ikke tro, at det kan være rigtigt og forstandigt at begynde paa et Anlæg, som fra første Færd viser sig at kræve langt større Midler, end vi kunne vente at samle, selv om vi kunde stole paa, at det skulde kunne lykkes at sammendrage hele vor Hær i Kjøben-